

Kip? Struisvogel!

JELLE W.F. REUMER

[Column]

De radio - waar ik in de auto graag naar luister - bood de laatste tijd tussen alle andere reclames over beleggen, faxen en *interim financial engineers* met *taylor-made software solutions* een commercial over kippen. Via de website www.adoptereenkip.nl kun je een echte biologisch verantwoorde scharrelkip adopteren, en af en toe een eitje meepikken. Wie wil dat nou niet? De website leert ons het verschil tussen een legkip, een scharrelkip en een adopteerkip. De informatie is zodanig succesvol, dat intussen (stand 28 oktober, 09:10 uur 's ochtends) 8369 kippen zijn geadopteerd. En die leggen elke dag een smakelijk eitje, dat je als kippenpleegouder mag ophalen op daartoe aangewezen distributiepunten.

Ik moet toegeven, het is geen pretje om een legkip of een scharrelkip te zijn. In een legbatterij leven achttien kippen (*Gallus domesticus*) per vierkante meter (of korter, in wiskundige termen: $18 G_{\text{dom}}\text{m}^{-2}$). Bij scharrelkippen is sprake van een dichtheid van $9 G_{\text{dom}}\text{m}^{-2}$, ook nog altijd een dichtheid om niet vrolijk van te worden, noch als kip, noch als consument. De adoptiekippen van de wvw hebben de vrijheid, dat wil zeggen dat ze buiten kunnen lopen met een dichtheid van 1 kip per vier vierkante meter (dus slechts $0,25 G_{\text{dom}}\text{m}^{-2}$). Een simpele reken-som leert ons dat er intussen 8369 adoptiekippen rondlopen op $8369 \times 4 = 33.476$ vierkante meter, een stuk land van 3,35 hectare dus

($1 \text{ ha} = 100 \times 100 \text{ m} = 10.000 \text{ m}^2$). Ongeveer vergelijkbaar met het hele Museumpark. Iedereen die wel eens kippen heeft gehouden weet hoe zo'n stuk land eruit ziet: kaal als een kikkerkont. De kippen wroeten, krabben, pikken en scharrelen net zolang tot er geen groene spriet meer te vinden is op hun erf. De 8369 adopteerkippen zorgen er dus voor dat er 3,35 ha kale grond in ons land is. Dat is zonde. Onderzoek (te vinden op <http://www.metla.fi/silvafennica/abs/sa29/sa292117.htm>) laat zien dat er na zes jaar groeiseizoen per hectare grond in Finland een biomassa van 21 ton berken, of 25 ton donsberken, of 24 ton els, of 31 en 38 ton van twee verschillende wilgensoorten groeit. Dat wil zeggen: bladloze biomassa, dus alleen hout en bast. Gemiddeld zo'n dikke 25 ton hout per hectare. Een stuk van 3,35 hectare kippenerf zorgt dus voor een teloorgaan van tussen 21 en $38 \times 3,35 =$ tussen 70 en 127 ton hout. Dat kan worden gebruikt voor de bouw, als duurzame brandstof, luciferhoutjes, milieuvriendelijk speelgoed, of als meubilair. Om nog maar te zwijgen over wat 3,35 hectare berkenbos betekent voor de zuurstofproductie, de regenwaterretentie, de insecten, de vogels, de bos-, spits-, berken- en andere muisen en voor de wandelaar op zoek naar rust.

Een ander aspect kwam onlangs aan de orde in de lezing die prof. Ab Osterhaus hield ter gelegenheid van de opening van 'Mensbeeld'. Kippen die in de open lucht leven,

komen eenvoudig in contact met wilde vogels (duiven, kraaien, mus-sen, eenden, etc.) die als vector optreden voor vogelpest en andere ziektekiemen. Vogelpest is een virus dat ook voor mensen gevaarlijk is: er overleed dit jaar een Brabantse dierenarts als gevolg van een door kippen overgebrachte infectie. Als er veel kippen (en eenden, kalkoenen, ganzen) in de open lucht worden gehouden, is er bij een virusuitbraak geen houden meer aan. Daarom moesten ook zo nodig al die arme hobbykippen worden geruimd, want die lopen tot ieders plezier in tuintjes tussen de duiven en de mussen. Schattig, maar een gezondheids-tijdbom.

Een kippenschuur, waar kippen op een niet al te onvriendelijke manier worden gehouden, zeg scharrelkippen (hoewel ik $9 G_{\text{dom}}\text{m}^{-2}$ nog wel veel vind, dus liever 4 tot $6 G_{\text{dom}}\text{m}^{-2}$), kan dus bijdragen aan een gezondere veestapel, minder risico op vogelpest, minder risico voor de volksgezondheid ook. Als men dan deze kippenschuren daar-bij nog voorziet van een ecologisch vriendelijk grasdak, dan zijn de waterretentiefunctie, de zuurstof-productie, de insectenfauna en een aantal zangvogels er ook nog blij mee. Maar ja, we willen het niet zien. Dus we adopteren buitenkippen. Wat was ook weer die vogel die het ook niet ziet? Oh ja! www.adoptereen-struisvogel.nl. Doen hoor! De woestijn waar die horen te leven is toch al een kale zandvlakte. []